T087 TKL 5 (13) Luận Thập Trụ Tỳ Bà Sa Q10

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 271

LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA
QUYEÅN 10
Phaåm 21: BOÁN MÖÔI PHAÙP BAÁT COÄNG

Boà-taùt duøng ba möôi hai töôùng toát vaø taùm möôi veû ñeïp nhö vaäy ñeå nghó ñeán sinh thaân cuûa Ñöùc Phaät roài, baây giôø neân nghó ñeán caùc phaùp coâng ñöùc cuûa Chö Phaät. Ñoù laø: Laïi thuaän theo duøng boán möôi phaùp, Baát coäng maø nghó ñeán Chö Phaät, Thaân Chö Phaät chính laø phaùp thaân, Chöù khoâng phaûi chæ laø Nhuïc thaân. Chö Phaät tuy coù voâ löôïng caùc phaùp, nhöng phaùp khoâng chung (baát coäng) vôùi ngöôøi khaùc thì coù boán möôi phaùp. Neáu ngöôøi naøo nghó ñeán thì caûm ñöôïc hoan hyû. Taïi vì sao? Bôûi vì Chö Phaät khoâng phaûi laø saéc thaân, maø chính laø phaùp thaân. Nhö kinh noùi: "OÂng khoâng neân duøng saéc thaân maø quaùn töôûng Phaät, haõy duøng phaùp thaân ñeå quaùn töôûng Phaät". Boán möôi phaùp baát coäng laø: 1. Phi haønh töï taïi. 2. Bieán hoùa voâ löôïng. 3. Thaùnh nhö yù voâ bieân. 4. Vaên thanh töï taïi. 5. Trí löïc voâ löôïng bieát roõ taâm ngöôøi khaùc. 6. Taâm ñöôïc töï taïi. 7. Thöôøng ôû trong tueä an oån. 8. Thöôøng khoâng maéc sai laàm. 9. Ñaït ñöôïc söùc maïnh cuûa Tam muoäi Kim vang. 10. Kheùo leùo bieát roõ söï vieäc baát ñònh. 11. Kheùo leùo bieát roõ söï vieäc cuûa Voâ saéc ñònh. 12.Thoâng hieåu ñaày ñuû veà nhöõng söï vieäc vónh vieãn dieät tröø.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 272

13. Kheùo leùo bieát roõ taâm baát töông öng vôùi phaùp voâ saéc. 14. Coù theá maïnh cuûa Ba-la-maät. 15. Ba-la-maät voâ ngaïi. 16. Taát caû hoûi ñaùp vaø thoï kyù ñeàu traû lôøi ñaày ñuû vôùi Ba-la-maät. 17. Thuyeát phaùp ñaày ñuû ba huaân. 18. Phaùp ñaõ thuyeát khoâng troáng roãng. 19. Phaùp ñaõ thuyeát khoâng coù gì sai laàm. 20. Khoâng coù ai coù theå laøm haïi. 21. Baäc Ñaïi töôùng giöõa caùc Hieàn Thaùnh. 22.23.24.25 Laø boán phaùp khoâng caàn giöõ gìn nöõa. 26.27.28.29 Laø boán phaùp khoâng coù gì sôï haõi. 30.31.32.33.34.35.36.37.38.39 laø möôøi löïc cuûa Phaät. 40.

Giaûi thoaùt voâ ngaïi. Ñaây laø boán möôi phaùp Baát coäng, nay seõ noùi roäng ra. Phi haønh töï taïi, nghóa laø Chö Phaät bay ñi töï taïi nhö yù, nhanh choùng ñaày ñuû nhö yù khoâng tính toaùn, khoâng ngaên ngaïi gì. Vì sao nhö vaäy? Bôûi vì neáu Phaät muoán ñi giöõa hö khoâng, thì ñöa moät chaân leân tröôùc, sau ñoù ñöa tieáp moät chaân, lieàn ñöôïc nhö yù. Hoaëc muoán ñöa chaân ñaïp vaøo hö khoâng maø ñi, hoaëc muoán ñöùng yeân baát ñoäng maø ñi, thì luoân luoân ñi ñöôïc. Hoaëc ngoài xeáp baèng troøn yeân laëng maø ñi, cuõng coù theå ñi ñöôïc. Hoaëc muoán naèm an laønh maø ñi, laïi cuõng coù theå ñi ñöôïc. Hoaëc muoán coù hoa sen vôùi cuoáng löu ly xanh-caùnh san hoâ chaân thaät-vaøng roøng laøm tua, voâ löôïng ñaøi ngoïc nhö yù bao quanh nhö maët trôøi môùi moïc, thì hoa sen quyù baùu naøy xuaát hieän khaép nôi giöõa hö khoâng, ñaët chaân leân maø ñi. Hoaëc muoán coù cung ñieän nhö cung ñieän nhaät nguyeät, cung ñieän ñeïp ñeõ cuûa ñeá thích, cung ñieän cuûa coõi trôøi Daï-ma, coõi trôøi Ñaâu-suaát-ñaø, coõi trôøi Hoùa- laïc, coõi trôøi Tha-hoùa-töï taïi hay caùc coõi Phaïm vöông, thì ñeàu tuøy yù hoùa laøm cung ñieän nhö theá, an toïa trong cung ñieän aáy maø ñi, taát caû luoân luoân thaønh töïu trong nhaùy maét. Hoaëc laø duøng caùc loaïi nhaân duyeân khaùc, tuøy yù coù theå ñi ñöôïc. Vì vaäy noùi raèng: Thuaän theo moïi taâm nguyeän ñeàu luoân luoân ñöôïc ñaày ñuû. Vì vaäy Chö Phaät coù naêng löïc ñöa moät böôùc chaân, ñi qua ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng. Coù ngöôøi noùi: Phaät coù naêng löïc trong moät yù nieäm ñi qua traêm ngaøn coõi nöôùc. Coù ngöôøi noùi: Neáu bieát Phaät trong moät yù nieäm moät böôùc coù naêng löïc ñi xa nhö vaäy, thì coù theå suy tính ñöôïc. Trong kinh noùi: Thaàn löïc cuûa Chö Phaät laø voâ löôïng. Vì vaäy neân bieát raèng Chö Phaät phi haønh töï taïi giöõa hö khoâng, traûi qua voâ löôïng voâ bieân coõi nöôùc chaúng coù gì ngaên ngaïi. Taïi vì sao? Bôûi vì neáu haøng Ñaïi ñeä töû Thanh vaên coù thaàn thoâng töï taïi, trong khoaûnh

khaéc moät nieäm thì coù theå ñi qua traêm öùc coõi Dieâm-phuø-ñeà, Cuø-ñaø-ni, Phaát-baø-ñeà, Uaát-ña-la-vieät, coõi trôøi Töù ñaïi vöông, coõi trôøi Ñao lôïi, coõi trôøi Daï-ma, coõi trôøi Ñaâu-xuaát-ñaø, coõi trôøi Hoùa-laïc, coõi trôøi Tha-hoùa töï taïi, coõi trôøi Phaïm. Trong moät chôùp maét coù bao nhieâu nieäm ñi qua, tích tuï nhöõng nieäm naøy laøm thaønh moät ngaøy-baûy ngaøy, moät thaùng-moät naêm, thaäm chí caû traêm naêm. Moät ngaøy ñi qua naêm möôi ba öùc hai traêm chín möôi saùu vaïn saùu ngaøn theá giôùi heä goàm ba ngaøn ñaïi thieân. Ngöôøi Thanh vaên nhö vaäy ñaõ ñi qua trong thôøi gian traêm naêm, maø Ñöùc Phaät coù naêng löïc ñi qua chæ trong moät nieäm. Vaû laïi, giaû söû caùt trong soâng Haèng cöù moät haït caùt laø moät kieáp, coù Ñaïi Thanh vaên thaàn thoâng töï taïi, thoï maïng baäc nhaát traûi qua ñaïi kieáp nhö nhöõng haït caùt trong soâng Haèng nhö vaäy, ôû trong moät nieäm ñi qua bao nhieâu theá giôùi, tích luõy nhöõng nieäm nhö vaäy ñeå laøm thaønh voâ löôïng ngaøy-thaùng-naêm, duøng söùc töï taïi ñeán heát soá löôïng nhöõng Ñaïi kieáp naøy maø ñi qua taát caû coõi nöôùc, thì Ñöùc Phaät coù naêng löïc ñi qua trong thôøi gian moät nieäm maø thoâi. Chö Phaät phi haønh töï taïi nhanh choùng nhö vaäy, ñoái vôùi taát caû nuùi thieát vy, nuùi Thaäp baûo, coõi trôøi Töù

thieân vöông, coõi trôøi Ñao lôïi, Daï-ma, ñaâu-suaát-ñaø, Hoùa-laïc, Tha-hoùa-töï-taïi. Phaïm theá, phaïm chuùng, ñaïi phaïm, Thieåu quang, Voâ löôïng quang, Quang aâm, Thieåu tònh, Voâ löôïng tònh, Bieán tònh, Quaûng quaû, Voâ töôûng, Baát quaûng, Baát naõo, Hyû kieán, Dieäu kieán, A-ca-ni-tra, taát caû nhöõng coõi nhö vaäy, cuøng vôùi kieáp naïn gioù maïnh-nöôùc lôùn ñeán kieáp naïn löûa döõ..., vaø caùc haøng trôøi roàng, daï-xoa, caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca-laâu-la, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, caùc ma trôøi, sa moân vaø Baø-la-moân phaïm haïnh, cho ñeán ngöôøi ñaït ñöôïc nhöõng thaàn thoâng, khoâng coù gì coù theå laøm chöôùng ngaïi. Vì vaäy noùi laø phi haønh töï taïi voâ ngaïi. Laïi coøn phi haønh töï taïi nhö yù maø bieán hoùa aån hieän ra vaøo trong loøng ñaát, coù naêng löïc ñi qua vaùch ñaù vaø taát caû nhöõng nuùi non chöôùng ngaïi..., Chö Phaät ñoái vôùi ñieàu naøy thì hôn haún caùc baäc Thaùnh nhaân. Chö Phaät cuõng coù naêng löïc duøng thaân bình thöôøng ñöùng daäy cao ñeán coõi Phaïm thieân, ñieàu maø ngöôøi Thanh vaên khoâng coù theå saùnh kòp. Coù nhöõng söï khaùc bieät ñeàu laø nhö vaäy. Bieán hoùa töï taïi, trong nhöõng vieäc bieán hoùa coù voâ löôïng khaû naêng khoâng theå nghó baøn ñöôïc. Caùc baäc Thaùnh khaùc bieán hoùa coù haïn löôïng coù phaïm vi, Chö Phaät bieán hoùa thì khoâng coøn coù haïn löôïng phaïm vi gì caû, maø söï bieán hoùa cuûa Chö Phaät thaät laø khoâng theå nghó baøn ñöôïc. Caùc baäc Thaùnh khaùc ôû trong moät nieäm bieán hoùa moät thaân, Chö Phaät töø trong moät nieäm tuøy yù bieán hoùa ra voâ löôïng söï vieäc. Nhö trong kinh Ñaïi thaàn

thoâng noùi: “Phaät töø trong roán bieán hoùa coù hoa sen nôû ra, treân hoa sen coù Hoùa Phaät, theo thöù töï hieän thaân ñaày khaép nôi, leân ñeán coõi trôøi A-ca-ni- tra. Chö Phaät bieán hoùa ra nhöõng söï vieäc, ñuû loaïi caûnh saéc-ñuû loaïi hình daïng, ñeàu töø trong moät nieäm”. Nhöõng ngöôøi Thanh vaên coù theå bieán hoùa ôû trong phaïm vi moät ngaøn coõi nöôùc, Chö Phaät coù naêng löïc bieán hoùa töï taïi trong voâ löôïng voâ bieân coõi nöôùc, coøn coù naêng löïc gaáp boäi laø do Chö Phaät ñaït ñöôïc Tam muoäi bieán hoùa kieân coá. Vaû laïi, Chö Phaät bieán hoùa coù naêng löïc vöôït quaù Haèng sa theá giôùi, ñeàu töø moät thaân maø sinh ra. Chö Phaät coù naêng löïc ôû khaép voâ löôïng voâ bieân theá giôùi trong möôøi phöông hieän taïi thoï thaân-sinh ra böôùc ñi baûy böôùc, xuaát gia hoïa ñaïo-phaù tan quaân ñoäi cuûa ma, ñaéc ñaïo vaø chuyeån phaùp luaân. Nhöõng söï vieäc nhö vaäy ñeàu bieán hoùa töø trong moät nieäm, nhöõng hoùa Phaät aáy cuõng ñeàu coù naêng löïc thöïc haønh moïi Phaät söï. Nhö vaäy Chö Phaät ñaõ bieán hoùa voâ löôïng voâ bieân söï vieäc khoâng theå nghó baøn ñöôïc. Laïi ôû trong Thaùnh nhö yù coù voâ löôïng khaû naêng vi dieäu. Thaùnh nhö yù, ñoù goïi laø töø treân thaân phaùt ra aùnh saùng gioáng nhö löûa maïnh, vaø phaùt ra nhöõng laøn möa, bieán hoùa thoï maïng daøi ngaén tuøy yù. ÔÛ trong moät nieäm coù naêng löïc leân ñeán coõi Phaïm thieân, coù naêng löïc bieán hieän caùc loaïi ñoà vaät, töï taïi tuøy yù coù theå laøm rung chuyeån ñaát baèng, aùnh saùng coù naêng löïc chieáu roïi ñeán voâ soá theá giôùi maø khoâng heà giaùn ñoaïn. Thaùnh nhö yù laø khoâng gioáng vôùi haønh phaøm phu, khoâng coù haïn löôïng, vöôït quaù moïi soá löôïng. Nhöõng haøng phaøm phu tuy coù theå bieán hoùa

caùc ñoà vaät maø chæ laø ít oûi nhoû beù khoâng ñaùng noùi ñeán. Ngöôøi Thanh vaên coù theå taùch moät ngaøn coõi nöôùc ra, roài laøm cho keát hôïp laïi; coù theå laøm cho thoï maïng hoaëc keùo daøi moät kieáp, hoaëc giaûm bôùt moät kieáp, laïi coù theå laøm cho ngaén hôn, ngaén roài laïi coù theå laøm cho daøi ra, ôû trong moät nieäm coù theå ñeán theá giôùi coõi phaïm cuûa moät ngaøn coõi nöôùc, coù theå ôû taïi ngaøn coõi nöôùc tuøy yù maø bieán hoùa, coù theå laøm lay ñoäng caû ngaøn coõi nöôùc, coù theå treân thaân phaùt ra aùnh saùng chieáu roïi ngaøn coõi nöôùc lieân tuïc khoâng döùt. Giaû söû thaân dieät ñi nhöng coù theå ñeå laïi thaàn löïc bieán hoùa nhö cuõ ñoái vôùi ngaøn coõi nöôùc. Tieåu Bích-chi-Phaät coù theå ôû taïi moät vaïn coõi nöôùc bieán hoùa ñuû loaïi. Trung Bích-chi-Phaät coù theå ôû taïi traêm vaïn coõi nöôùc bieán hoùa ñuû caùc loaïi. Ñaïi Bích-chi-Phaät coù theå ôû taïi ba ngaøn ñaïi thieân coõi nöôùc bieán hoùa ñuû caùc loaïi. Chö Phaät Theá toân coù naêng löïc bieán hoùa thaân vôùi soá löôïng vöôït quaù caùc Haèng haø sa theá giôùi, phaù ra nöôùc-löûa coù theå nghieàn vuïn caùc thaân nhieàu nhö Haèng haø sa theá giôùi laøm thaønh buïi nhoû, roài coù theå keát hôïp laïi laøm moät maø an truù. Thoï maïng vôùi voâ löôïng kieáp soá coù naêng löïc laøm cho ít laïi, ít roài laïi coù theå laøm cho daøi theâm, coù naêng

löïc an truù traøi qua voâ löôïng thôøi gian. Tuøy yù bieán hoùa, coù naêng löïc töø trong moät nieäm ñeán voâ löôïng voâ bieân Haèng haø sa theá giôùi, coù naêng löïc duøng thaân bình thöôøng ñöùng leân ñeán coõi Phaïm theá. Laïi coù naêng löïc bieán hoùa voâ löôïng voâ bieân A-taêng kyø theá giôùi ñeàu laøm cho trôû thaønh vaøng, hoaëc laøm cho cho trôû thaønh baïc, löu ly, san hoâ, xa cöø, maõ naõo... Noùi toùm laïi laø coù naêng löïc laøm cho trôû thaønh voâ löôïng vaät baùu, tuøy theo yù muoán maø laøm thaønh. Laïi coøn coù naêng löïc bieán hoùa nöôùc trong bieån roäng cuûa Haèng haø sa theá giôùi, ñeàu laøm cho trôû thaønh söõa-bô-söõa ñaëc-maät ngoït, tuøy theo yù muoán maø thaønh. Laïi coù naêng löïc töø trong moät nieäm bieán hoùa caùc nuùi non goø ñoài ñeàu trôû thaønh vaøng roøng, vöôït quaù moïi soá löôïng, tính ñeám khoâng theå naøo ñöôïc. Laïi coù naêng löïc laøm chaán ñoäng voâ löôïng voâ bieân theá giôùi vaø taát caû caùc cung ñieän cuûa heát thaûy caùc trôøi coõi Duïc-coõi saéc. Laïi duøng moät nieäm coù theå laøm cho bao nhieâu aùnh saùng saéc vaøng röïc soi chieáu khaép voâ löôïng theá giôùi nhö vaäy, aùnh saùng cuûa maët traêng-maët trôøi vaø aùnh saùng cuûa cung ñieän caùc trôøi coõi Duïc-coõi saéc ñeàu laøm cho lu môø. Tuy raèng sau khi dieät ñoä roài nhöng maø coù naêng löïc ôû trong caùc theá giôùi nhö vaäy tuøy yù luoân luoân toàn taïi, thaàn löïc löu truyeàn khaép nôi hoaëc laâu daøi hoaëc ngaén nguûi thöôøng khoâng bò giaùn ñoaïn. Vaên thanh töï taïi, laø Chö Phaät töï taïi tuøy yù trong moïi aâm thanh ñaõ nghe, hoaëc voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc loaïi aâm nhaïc cuøng luùc ñeàu troãi leân, hoaëc voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc chuùng sinh cuøng luùc caát tieáng noùi, hoaëc xa hoaëc gaàn tuøy yù maø nghe roõ. Giaû söû taát caû chuùng sinh trong ba ngaøn Ñaïi thieân theá giôùi nhö caùt soâng Haèng, cuøng luùc ñeàu troãi leân bao nhieâu traêm ngaøn vaïn loaïi aâm nhaïc ñaày khaép theá giôùi; laïi coù chuùng sinh trong haèng haø sa theá

giôùi, cuøng luùc duøng Phaïm aâm caát leân ñaày khaép taát caû caùc theá giôùi, Chö Phaät neáu muoán nghe moät aâm thanh trong ñoù thì tuøy yù nghe ñöôïc, chöù khoâng nghe eâm thanh khaùc. Ngöôøi Thanh vaên nghe tieáng mình muoán nghe, neáu coù Ñaïi thaàn löïc ngaên caûn thì khoâng theå naøo nghe ñöôïc. AÂm thanh maø Chö Phaät nghe tuy coù Ñaïi thaàn löïc ngaên caûn nhöng cuõng coù naêng löïc nghe ñöôïc. Ngöôøi Thanh vaên coù theå nghe aâm thanh trong moät ngaøn coõi nöôùc, aâm thanh maø Chö Phaät Theá toân nghe ñöôïc vöôït quaù voâ löôïng voâ bieân theá giôùi, aâm thanh nhoû nhaát cuõng ñeàu nghe ñöôïc. Thanh vaên coù Ñaïi thaàn löïc truù taïi coõi Phaïm theá, phaùt ra Ñaïi aâm thanh coù theå ñaày khaép trong moät ngaøn coõi nöôùc. Chö Phaät Theá toân hoaëc an truù nôi naøy, hoaëc an truù ôû coõi Phaïm theå, hoaëc an truù nôi khaùc, thì aâm thanh coù naêng löïc truyeàn khaép voâ löôïng voâ bieân theá giôùi, neáu muoán laøm cho chuùng sinh nghe ñöôïc aâm thanh nhoû nhaát qua voâ löôïng voâ

bieân theá giôùi, thì coù naêng löïc khieán cho ñöôïc nghe; muoán laøm cho khoâng nghe thì laäp töùc khoâng nghe. Vì vaäy chæ coù Chö Phaät ñaït ñöôïc löïc töï taïi ôû trong söï nghe ñöôïc aâm thanh tuøy yù. Löïc töï taïi voâ löôïng bieát roõ taâm ngöôøi khaùc, laø Chö Phaät Theá toân ñoái vôùi chuùng sinh hieän taïi trong voâ löôïng voâ bieân theá giôùi ñeàu bieát roõ taâm tö cuûa hoï, ngöôøi khaùc chæ thuaän theo danh töôùng maø bieát, Chö Phaät thì duøng nghóa cuûa danh töôùng maø bieát. Vaû laïi, ngöôøi khaùc khoâng theå naøo bieát ñöôïc nhöõng taâm tö cuûa chuùng sinh ôû coõi voâ saéc, nhöng Chö Phaät thì coù naêng löïc bieát roõ. Ngöôøi khaùc tuy coù trí bieát ñöôïc taâm ngöôøi khaùc, nhöng gaëp theá löïc lôùn ngaên caûn thì khoâng theå bieát ñöôïc. Giaû söû taát caû chuùng sinh thaønh töïu Tha taâm thoâng, ñeàu gioáng nhö Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân vaø haøng Bích-chi-Phaät, duøng thaàn löïc ngaên chaën taâm tö cuûa moät ngöôøi, thì khoâng laøm sao bieát ñöôïc taâm cuûa ngöôøi aáy, nhöng Chö Phaät coù naêng löïc phaù tan thaàn löïc aáy maø bieát ñöôïc taâm tö cuûa hoï. Vaû laïi, Chö Phaät duøng thaàn löïc bieát roõ taâm thanh tònh-taâm caáu tröôïc cuûa chuùng sinh baäc thöôïng-trung-haï. Laïi bieát caùc taâm ñeàu coù nhöõng sôû duyeân, töø duyeân naøy ñeán duyeân naøy theo thöù töï, bieát taát caû caùc duyeân khaép nôi. Laïi duøng thaät töôùng bieát roõ taâm chuùng sinh. Vì vaäy Chö Phaät duøng löïc töï taïi voâ löôïng bieát roõ taâm ngöôøi khaùc. Thöù nhaát laø ñieàu phuïc taâm Ba-la-maät, deã daøng bieát luùc truù-nhaäp- khôûi cuûa caùc thieàn ñònh Tam muoäi, giaûi thoaùt. Chö Phaät hoaëc luùc nhaäp ñònh, hoaëc luùc khoâng nhaäp ñònh, muoán giöõ taâm vaøo trong moät duyeân, tuøy theo yù muoán laâu mau ñeàu coù naêng löïc an truù nhö yù, töø trong duyeân naøy laïi truù vaøo duyeân khaùc ñeàu tuøy yù coù theå an truù. Neáu Phaät an truù trong taâm bình thöôøng, muoán laøm cho ngöôøi khaùc khoâng bieát thì khoâng theå naøo bieát ñöôïc. Giaû söû taát caû chuùng sinh, coù trí bieát ñöôïc taâm ngöôøi khaùc nhö Ñaïi phaïm vöông, nhö Ñaïi Thanh vaên vaø Bích-chi-Phaät, thaønh töïu trí tueä bieát ñöôïc taâm ngöôøi khaùc ñem trí tueä cuûa nhöõng ngöôøi naøy laøm cho moät ngöôøi ñaït ñöôïc, ngöôøi naøy muoán bieát taâm bình thöôøng cuûa Phaät, neáu Phaät khoâng ñoàng yù thì

khoâng theå naøo bieát ñöôïc. Nhö trong kinh Thaát phöông tieän noùi: “Haønh giaû kheùo leùo bieát roõ töôùng ñònh, kheùo leùo bieát roõ töôùng truù trong ñònh, kheùo leùo bieát roõ töôùng rôøi khoûi ñònh, kheùo leùo bieát roõ töôùng an oån trong ñònh, kheùo leùo bieát roõ töôùng haønh xöù cuûa ñònh, kheùo leùo bieát roõ töôùng ñònh phaùt sinh, kheùo leùo bieát roõ veà caùc phaùp ñònh thích hôïp vaø caùc phaùp ñònh khoâng thích hôïp. Ñoù goïi laø Chö Phaät ñieàu phuïc taâm Ba-la-maät ñöùng ñaàu. Chö Phaät thöôøng an truù trong tueä, Chö Phaät an truù trong tueä luoân luoân khoâng lay ñoäng, nieäm luoân luoân ôû trong taâm. Taïi vì sao? Bôûi vì

bieát tröôùc roài sau môùi thöïc haønh, tuøy yù an truù trong sôû duyeân maø thöïc haønh khoâng nghi ngôø gì, ñoaïn tröø taát caû phieàn naõo, vöôït qua khoûi söï xao ñoäng cuûa taùnh. Nhö Phaät baûo vôùi A-nan: “Phaät vaøo ñeâm naøy ñöôïc quaû vò voâ thöôïng Boà ñeà, taát caû theá gian hoaëc laø Thieân-ma, sa moân vaø Baø la moân phaïm haïnh, duøng taát caû ñaïo lyù dieät khoå giaùo hoùa hoaøn taát maø nhaäp Nieát baøn voâ dö. ÔÛ trong thôøi gian aáy, Phaät ñoái vôùi nhöõng söï caûm thoï bieát roõ veà khôûi-truù-sinh-dieät, ñoái vôùi caùc töôùng-caùc xuùc-caùc giaùc-caùc nieäm cuõng bieát roõ veà khôûi-truù-sinh-dieät. AÙc ma trong baûy naêm suoát ngaøy ñeâm khoâng nghæ, thöôøng ñi theo Phaät nhöng khoâng tìm ñöôïc khuyeát ñieåm cuûa Phaät, khoâng thaáy nieäm naøo cuûa Phaät maø khoâng ôû trong nieäm an oån cuûa tueä. Ñoù goïi laø Chö Phaät thöôøng an truù trong haønh cuûa trí tueä”. Khoâng queân maát phaùp, bôûi vì Chö Phaät ñaït ñöôïc phaùp baát thoái, thoâng suoát naêm taïng phaùp, ñaït ñöôïc phaùp Voâ thöôïng. Chö Phaät thöôøng xuyeân khoâng queân maát, Chö Phaät ñaõ ñaït ñöôïc döôùi coäi Boà ñeà, cho ñeán luùc nhaäp Nieát baøn voâ dö, hoaëc laø Thieân-ma, sa-moân vaø Baø-la-moân phaïm haïnh, cuøng vôùi caùc Thaùnh nhaân khaùc, khoâng ai coù naêng löïc laøm cho Phaät coù ñieàu gì queân maát. Nhö trong kinh Phaùp AÁn noùi: “Töø nôi ñaïo traøng maø ñaït ñöôïc thì goïi laø chaân thaät ñaït ñöôïc, laïi khoâng coù phaùp naøo hôn ñöôïc”. Nhö kinh Y mao Thuï noùi: “Naøy Xaù-lôïi-phaát! Neáu ngöôøi naøo noùi lôøi chaân thaät thì coù naêng löïc ñoái vôùi phaùp khoâng queân maát, phaûi noùi ñoù chính laø Ta. Taïi vì sao? Bôûi vì chæ moät mình Ta laø ngöôøi khoâng coù gì queân maát”. Ñoù goïi laø Chö Phaät ñoái vôùi phaùp khoâng coù gì queân maát. Kim cang Tam muoäi, laø Tam muoäi Kim cang cuûa Chö Phaät Theá toân, laø phaùp Baát coïng, khoâng ai coù naêng löïc phaù hoaïi ñöôïc, ñoái vôùi taát caû moïi nôi khoâng coù gì chöôùng ngaïi, ñaït ñöôïc Chaùnh bieán tri cho neân phaù huûy taát caû caùc phaùp chöôùng ngaïi, xuyeân suoát bình ñaúng cho neân ñaït ñöôïc söùc maïnh lôïi ích cuûa caùc coâng ñöùc, toái thöôïng trong caùc thieàn ñònh cho neân khoâng coù naêng löïc naøo phaù huûy ñöôïc. Vì vaäy goïi laø Kim cang Tam muoäi. Nhö vaät baùu Kim cang khoâng coù vaät naøo coù theå phaù huûy ñöôïc, Tam muoäi naøy cuõng nhö vaäy, khoâng coù phaùp naøo coù theå huûy hoaïi ñöôïc, vì vaäy cho neân goïi laø Kim cang Tam muoäi. Hoûi: Vì sao khoâng theå huûy hoaïi ñöôïc? Ñaùp: Bôûi vì taát caû moïi nôi khoâng coù gì chöôùng ngaïi, nhö Kim cang cuûa Ñeá Thích khoâng coù nôi naøo chöôùng ngaïi ñöôïc, Tam muoäi naøy cuõng nhö vaäy. Hoûi: Tam muoäi naøy vì sao

noùi laø taát caû moïi nôi khoâng chöôùng ngaïi ñöôïc? Ñaùp: Bôûi vì ñích thöïc thoâng suoát taát caû caùc phaùp, Chö Phaät truù

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 278

trong Tam muoäi naøy, ñeàu coù naêng löïc thoâng suoát Quaù khöù-vò lai-hieän taïi, thaâu nhieáp naêm taïng phaùp vöôït ra ngoaøi ba ñôøi khoâng theå dieãn taû ñöôïc, vì vaäy goïi laø taát caû moïi nôi khoâng theå chöôùng ngaïi ñöôïc. Neáu Chö Phaät truù trong Tam muoäi naøy, maø caùc phaùp voán coù neáu khoâng thoâng suoát thì goïi laø coù chöôùng ngaïi, nhöng thaät söï khoâng phaûi nhö vaäy, cho neân goïi laø khoâng coù gì chöôùng ngaïi. Hoûi: Taïi vì sao Tam muoäi naøy thoâng suoát taát caû caùc phaùp? Ñaùp: Bôûi vì Tam muoäi naøy coù naêng löïc khai thoâng taát caû caùc phaùp laøm chöôùng ngaïi, ñoù goïi laø coù naêng löïc khai thoâng chöôùng ngaïi cuûa phieàn naõo, chöôùng ngaïi cuûa ñònh, chöôùng ngaïi cuûa trí, ñaây goïi laø coù naêng löïc thoâng suoát taát caû caùc phaùp. Hoûi: Tam muoäi naøy taïi sao coù naêng löïc khai thoâng taát caû chöôùng ngaïi, maø caùc Tam muoäi khaùc thì khoâng coù theå khai thoâng? Ñaùp: Bôûi vì Tam muoäi naøy deã daøng xuyeân suoát hai phaùp nhö nhau, coù naêng löïc phaù huûy caùc nuùi phieàn naõo laøm cho khoâng soùt laïi gì, ñích thöïc thoâng suoát taát caû caùc phaùp, kheùo leùo ñaït ñöôïc taâm giaûi thoaùt baát hoaïi, cho neân Tam muoäi naøy coù naêng löïc khai thoâng taát caû chöôùng ngaïi. Hoûi: Tam muoäi naøy vì sao xuyeân suoát hai phaùp nhö nhau? Ñaùp: Bôûi vì truù trong söùc maïnh coù ñöôïc cuûa Tam muoäi naøy, coù naêng löïc ñaït ñöôïc taát caû caùc chuùng sinh, caùc Tam muoäi khaùc khoâng coù söùc maïnh nhö vaäy, cho neân Tam muoäi naøy coù naêng löïc xuyeân suoát nhö nhau. Hoûi: Vì sao truù trong Tam muoäi naøy coù ñöôïc söùc maïnh, coù naêng löïc ñaït ñöôïc taát caû caùc coâng ñöùc? Ñaùp: Bôûi vì Tam muoäi naøy laø baäc nhaát trong caùc Ñònh, vì vaäy truù trong Tam muoäi naøy thì coù naêng löïc ñaït ñöôïc caùc coâng ñöùc. Hoûi: Vì sao Tam muoäi naøy laø baäc nhaát trong caùc ñònh? Ñaùp: Bôûi vì Tam muoäi naøy ñöôïc thaønh töïu töø voâ löôïng voâ bieân thieän caên, cho neân laø baäc nhaát trong caùc ñònh. Hoûi: Tam muoäi naøy taïi sao ñöôïc thaønh töïu töø voâ löôïng voâ bieân thieän caên? Ñaùp: Tam muoäi naøy chæ rieâng ngöôøi Nhaát thieát trí coù ñöôïc, ngöôøi khaùc voán khoâng coù ñöôïc, vì vaäy cho neân goïi laø Kim cang Tam muoäi.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 279

Phaåm 22: HOÛI VAËN VEÀ NGÖÔØI NHAÁT THIEÁT TRÍ TRONG BOÁN MÖÔI PHAÙP BAÁT COÄNG, Phaàn 1

Hoûi: OÂng noùi Kim cang Tam muoäi, chæ rieâng ngöôøi Nhaát thieát trí coù ñöôïc, ngöôøi khaùc voán khoâng coù ñöôïc. Neáu Tam muoäi naøy chæ rieâng ngöôøi Nhaát thieát trí môùi coù, ngöôøi khaùc khoâng coù ñöôïc, thì Tam muoäi naøy khoâng coù. Taïi vì sao? Bôûi vì khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí. Taïi vì sao? Bôûi vì phaùp bieát ñöôïc laø voâ löôïng voâ bieân, maø trí tueä thì coù haïn löôïng-coù phaïm vi, duøng trí tueä coù haïn löôïng-coù phaïm vi naøy, khoâng thích hôïp ñeå bieát veà söï vieäc voâ

löôïng. Nhö baây giôø ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy coù chuùng sinh döôùi nöôùc treân ñaát vöôït quaù moïi toaùn soá, ba phaåm chuùng sinh naøy, hoaëc laø naêm-hoaëc laø nöõ, hoaëc phi nam phi nöõ, ôû trong thai-coøn beù thô-tuoåi treû söùc maïnh-tuoåi giaø söùc yeáu, caùc phaùp khoå vui, caùc taâm vaø aâtm sôû phaùp Quaù khöù-vò lai-hieän taïi, cuøng caùc nghieäp thieän- aùc, ñaõ tích taäp-ñang tích taäp-seõ tích taäp, ñaõ thoï baùo-ñang thoï baùo-chöa thoï baùo, vaïn vaät sinh dieät cho ñeán nuùi soâng ao hoà coû caây röøng raäm, goác thaân caønh laù hoa quaû, taát caû moïi thöù trong coõi Dieâm-phuø-ñeà, nhöõng gì coù theå bieát thì khoâng coù giôùi haïn, ba theá giôùi khaùc cuõng nhö vaäy; nhö boán theá giôùi naøy thì vaïn vaät trong ba ngaøn Ñaïi thieân theá giôùi cuõng nhö vaäy; nhö vaïn vaät trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi thì vaïn vaät coù theå bieát ñöôïc trong taát caû caùc theá giôùi cuõng nhö vaäy. Nhöng soá löôïng theá gian haõy coøn voâ löôïng voâ bieân khoù coù theå bieát ñöôïc, huoáng gì laø chuùng sinh- phi chuùng sinh vaø moïi vaät phaân bieät theo phaïm vi trong caùc theá gian, caùc coõi Dieâm-phuø-ñeà? Vì nhaân duyeân naøy neân bieát raèng, nhöõng vaät coù theå bieát ñöôïc voán laø voâ löôïng voâ bieân, khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí. Neáu cho raèng trí tueä coù naêng löïc to lôùn, ôû trong phaùp ñaõ bieát khoâng coù gì chöôùng ngaïi, cho neân bieát taát caû thì taát caû coù theå bieát. Phaùp nhö hö khoâng bao truøm ôû trong taát caû caùc phaùp, vì vaäy noùi laø coù ngöôøi Nhaát thieát trí, thì ñieàu naøy khoâng ñuùng. Trí tueä coù naêng löïc to lôùn thì coù theå nhö vaäy, nhöng trí tueä khoâng theå naøo töï bieát ñöôïc, nhö ñaàu ngoùn tay khoâng töï chaïm vaøo noù ñöôïc. Vì vaäy khoâng coù Nhaát thieát trí. Neáu cho raèng laïi coù trí coù naêng löïc bieát ñöôïc trí naøy, thì cuõng khoâng ñuùng. Taïi vì sao? Bôûi vì coù ñieàu voâ cuøng vöôït qua trí aáy. Trí hoaëc laø töï mình bieát, hoaëc laø bieát nhôø vaøo nôi khaùc, caû hai ñeàu khoâng ñuùng. Neáu trí naøy coù voâ löôïng naêng löïc, nhöng bôûi vì khoâng töï mình bieát ñöôïc, thì khoâng theå noùi laø coù voâ löôïng. Vì vaäy khoâng coù trí naøo coù naêng löïc bieát ñöôïc taát caû caùc phaùp khoâng coù trí bieát ñöôïc taát caû caùc phaùp, thì khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí. Taïi vì sao? Bôûi vì ngöôøi Nhaát thieát trí, laø duøng trí ñeå bieát

ñöôïc taát caû caùc phaùp. Vaû laïi, phaùp voán bieát ñöôïc laø voâ löôïng voâ bieân, neáu toång hôïp traêm ngaøn vaïn öùc ngöôøi trí laïi, haõy coøn khoâng theå naøo bieát heát ñöôïc, huoáng gì laø moät ngöôøi? Vì vaäy khoâng coù moät ngöôøi naøo coù naêng löïc bieát ñöôïc taát caû caùc phaùp, khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí. Neáu cho raèng khoâng duøng caùi bieát bao truøm taát caû nuùi soâng, chuùng sinh-phi chuùng sinh maø goïi laø ngöôøi Nhaát thieát trí, chæ duøng caùi bieát ñaày ñuû taát caû kinh saùch maø goïi laø ngöôøi Nhaát thieát trí, thì cuõng khoâng ñuùng. Taïi vì sao? Bôûi vì trong Phaät phaùp khoâng noùi veà yù nghóa cuûa caùc loaïi kinh saùch nhö vi ñaø... Neáu Phaät laø ngöôøi Nhaát thieát trí, thì phaûi söû duïng kinh saùch Vi-ñaø..., nhöng thaät söï thì khoâng söû duïng, vì vaäy Phaät khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Vaû laïi, boán boä kinh Vi-ñaø laø coù möùc löôïng-coù giôùi haïn, ñôøi nay coøn khoâng coù ngöôøi naøo coù naêng löïc bieát heát ñöôïc, huoáng laø coù

ngöôøi bieát heát taát caû kinh saùch ö? Vì vaäy khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí. Vaû laïi, coù kinh saùch thì coù theå taêng theâm tham duïc, vaø caùc loaïi ca muùa-aâm nhaïc... Neáu ngöôøi Nhaát thieát trí bieát söï vieäc naøy thì seõ coù tham duïc, kinh saùch naøy laø nhaân duyeân cuûa tham duïc. Neáu coù nhaân thì chaéc chaén coù quaû. Neáu ngöôøi Nhaát thieát trí khoâng bieát söï vieäc naøy thì khoâng goïi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Vaû laïi, coù nhöõng kinh saùch coù theå giuùp cho con ngöôøi naûy sinh saân haän-vui möøng-doái gaït, ñoù goïi laø nhöõng loaïi kinh saùch cao trò theá gian. Neáu bieát söï vieäc naøy thì naûy sinh saân haän. Taïi vì sao? Bôûi vì coù nhaân thì chaéc chaén coù quaû. Neáu khoâng bieát thì khoâng goïi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Vì vaäy bieát raèng khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät khoâng nhaát ñònh phaûi bieát taát caû moïi söï vieäc ôû ñôøi vò lai. Ví nhö baây giôø toâi hoûi vaën veà ngöôøi Nhaát thieát trí, Phaät khoâng coù kinh saùch ghi nhaän tröôùc veà ngöôøi naøy coù doøng hoï nhö vaäy-gia ñình nhö vaäy ôû nôi choán aáy, duøng söï vieäc hoûi vaën ngöôøi Nhaát thieát trí, neáu cho raèng Phaät bieát taát caû thì taïi sao khoâng noùi ñeán vieäc naøy? Neáu noùi veà kinh thì trong kinh phaûi coù ñoaïn khoâng noùi ñeán söï vieäc naøy. Vì vaäy bieát raèng khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, neáu Phaät bieát taát caû söï vieäc ôû ñôøi vò lai, thì phaûi bieát tröôùc laø Ñieàu-ñaït xuaát gia roài seõ phaù hoaïi Taêng giaø. Neáu bieát thì khoâng neân cho pheùp xuaát gia. Laïi nöõa, Phaät khoâng bieát söï coá baén teân xoâ ñaù, neáu Phaät bieát tröôùc thì khoâng neân kinh haønh trong phaïm vi ñoù. Laïi nöõa, Phaät khoâng bieát con gaùi Baø-la-moân laø Chieân-giaø duøng söï daâm duïc baùng boå Phaät, neáu Phaät bieát tröôùc thì phaûi noùi cho caùc Tyø-kheo bieát laø vò lai seõ coù söï vieäc naøy. Laïi nöõa, coù Phaïm chí ganh gheùt Phaät cho neân ôû nôi khaùc gieát cheát

con gaùi cuûa phaïm chí laø Toân-ñaø-la, ñem choân trong bôø haøo tinh xaù Kyø Hoaøn. Phaät khoâng bieát söï vieäc naøy, neáu bieát söï vieäc naøy thì neân ñeán choã caùc phaïm chí ñeå cöùu maïng coâ gaùi naøy. Thaäm chí bò Ñieàu-ñaït xoâ ñaù xuoáng maø cuõng khoâng bieát tröôùc, thì noùi gì ñeán söï coá cuûa con gaùi Baø-la-moân hay con gaùi Phaïm chí? Bôûi vì khoâng bieát, cho neân bieát raèng Phaät khoâng bieát taát caû veà ñôøi vò lai. Vì vaäy khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät ñi vaøo thoân xoùm Baø-la-moân khaát thöïc maø oâm baùt khoâng ñi xa, khoâng theå naøo bieát tröôùc thôøi gian ma quaân laøm thay ñoåi loøng daï moïi ngöôøi, thaäm chí moät böõa aên cuõng khoâng coù ñöôïc. Neáu Phaät bieát ñieàu naøy thì khoâng neân ñi vaøo thoân xoùm Baø-la-moân. Vì vaäy bieát raèng Phaät khoâng bieát taát caû söï vieäc cuûa vò lai. Laïi nöõa, vua A-xaø-theá muoán laøm haïi Phaät cho neân canh giöõa taøi saûn maø thaû voi say, Phaät khoâng bieát maø ñi vaøo thaønh vöông-xaù khaát thöïc. Neáu bieát tröôùc ñieàu naøy thì khoâng neân ñi vaøo thaønh. Vì vaäy Phaät khoâng bieát söï vieäc cuûa vò lai. Vì khoâng bieát söï vieäc vò lai thì khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät khoâng bieát nhaân duyeân thænh caàu Phaät cuûa AÙc Nieát Ñaït Ña, lieàn nhaän söï thænh caàu aáy, daãn caùc Tyø-kheo ñi ñeán nöôùc Vi-la-xaø, Baø-la-moân naøy queân maát söï thænh

caàu tröôùc ñoù, cho neân khieán Phaät phaûi aên luùa maïch cuûa ngöïa. Neáu Phaät bieát tröôùc Baø-la- moân queân maát söï thænh caàu Phaät vaø Taêng, thì khoâng neân nhaän lôøi thænh caàu ñeå chòu caûnh caên luùa maïch cuûa ngöïa ba thaùng trôøi. Vì vaäy bieát raèng Phaät khoâng bieát söï vieäc cuûa vò lai. Vì khoâng bieát söï vieäc vò lai cho neân khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät nhaän Tu-nieát-xoa-ña-la laøm ñeä töû, bôûi vì Phaät bieát söï vieäc cuûa vò lai. Ngöôøi naøy taâm aùc coá chaáp ngang böôùng khoù thay ñoåi, khoâng tin lôøi Phaät daïy baûo. Neáu Phaät bieát ñieàu naøy thì taïi sao nhaän laøm ñeä töû? Vì nhaän laøm ñeä töû thì khoâng bieát söï vieäc cuûa vò lai. Vì khoâng bieát söï vieäc vò lai cho neân khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, neáu Phaät laø ngöôøi Nhaát thieát trí thì caàn phaûi ngaên ngöøa vaø che chôû cho ngöôøi chöa coù phaïm vaøo loãi laàm, neân bieát giôùi cho hoï. Bôûi vì khoâng bieát tröôùc nhaân duyeân kieát giôùi, coù gaây ra loãi laàm roài môùi coù theå kieát giôùi, laø vì khoâng bieát söï vieäc cuûa vò lai. Khoâng bieát söï vieäc vò lai cho neân khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät phaùp chæ laáy soá naêm xuaát gia thoï giôùi, ñeå phaân ñònh thöù töï lôùn nhoû maø theå hieän söï leã laïy cung kính, chöù khoâng vì tuoåi cao- doøng hoï sang troïng-nhöõng nhaø coâng ñöùc-trí tueä ña vaên-thieàn ñònh-quaû ñoaïn hay thaàn thoâng tuyeät vôøi laøm lôùn. Neáu nhö laø ngöôøi Nhaát thieát trí,

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 282

thì neân laáy tuoåi cao, doøng hoï cao quyù, nhöõng ngöôøi coù coâng ñöùc, trí tueä ña vaên, thieàn ñònh, quaû-ñoaïn vaø thaàn thoâng töï taïi laøm lôùn ñeå cung kính cuùng döôøng. Neáu nhö vaäy thì goïi laø kheùo leùo cheá ñònh. Soá tuoåi laø soá naêm thoï giôùi. Nhö Ñaïo nhaân naêm tuoåi leã laïy ngöôøi saùu tuoåi. Doøng hoï cao quyù laø ôû theá gian coù boán ñaúng caáp phaân bieät chuùng sinh, ñoù laø Baø-la-moân, saùt-lôïi, Tyø-xaù vaø Thuû-ñaø-la. Ñaúng caáp Thuû-ñaø-la phaûi cung kính ñoái vôùi ñaúng caáp Tyø-xaù, Saùt-lôïi vaø Baø-la-moân. Ñaúng caáp Tyø-xaù phaûi cung kính ñoái vôùi ñaúng caáp Saùt-lôïi vaø Baø-la-moân. Ñaúng caáp Saùt-lôïi phaûi cung kính ñoái vôùi ñaúng caáp Baø-la-moân. Caùc nhaø laø nhöõng ngöôøi coù tay ngheà tinh xaûo, ngöôøi buoân baùn, ngöôøi tu taïi gia, ngöôøi haøng tröôûng giaû, ngöôøi laøm quan ñaïi thaàn, ngöôøi thaân thích cuûa vua chuùa… ÔÛ trong nhöõng nhaø naøy, nhaø coù ñòa vò nhoû phaûi cung kính ñoái vôùi nhaø coù ñòa vò lôùn. Nhö vaäy ngöôøi xuaát gia ôû trong gia ñình ngheøo heøn phaûi cung kính ñoái vôùi ngöôøi xuaát gia ôû trong gia ñình giaøu sang. Coâng ñöùc thì ngöôøi huûy phaïm giôùi luaät phaûi cung kính leã laïy ñoái vôùi ngöôøi trì giôùi, ngöôøi trì giôùi khoâng neân leã laïy ngöôøi phaù giôùi. Ngöôøi khoâng thöïc haønh möôøi hai haïnh ñaàu ñaø, neân leã laïy ngöôøi thöïc haønh möôøi hai haïnh ñaàu ñaø. Ngöôøi khoâng ñaày ñuû haïnh ñaàu ñaø, neân leã laïy ngöôøi ñaày ñuû haïnh ñaàu ñaø. Trí tueä thì ngöôøi khoâng coù trí tueä neân leã laïy cung kính ngöôøi coù trí tueä. Ña vaên thì ngöôøi hieåu bieát ít neân leã laïy ngöôøi hieåu bieát nhieàu. Ngöôøi khoâng hoïc haønh nhieàu neân leã laïy cung kính ngöôøi hoïc haønh nhieàu. Quaû thì ngöôøi ñaït quaû Tu-ñaø-hoaøn neân cung kính leã laïy ngöôøi ñaït quaû Tö-ñaø-haøm. Nhö vaäy laàn löôït neân leã laïy ngöôøi ñaït quaû A-la-haùn. Taát caû phaøm phu neân leã laïy

ñoái vôùi ñaéc quaû. Ñoaïn thì ngöôøi ñoaïn ñöôïc phaàn ít kieát söû vaø ngöôøi chöa ñoaïn ñöôïc phaàn naøo neân leã laïy ngöôøi ñoaïn ñöôïc nhieàu kieát söû. Thaàn thoâng thì neáu ngöôøi chöa coù ñuû thaàn thoâng neân leã laïy ngöôøi ñaày ñuû thaàn thoâng. Neáu laø Phaät theo thöù töï nhö vaäy kheùo leùo noùi veà phaùp cung kính cuùng döôøng, thì ñaây laø noùi nhö tröôùc ñaõ trình baøy, nhöng thaät söï khoâng phaûi nhö vaäy. Vì vaäy bieát raèng khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät haõy coøn khoâng coù theå bieát ñöôïc söï vieäc hieän taïi. Neáu oâng cho raèng toâi laøm sao bieát laø Phaät khoâng bieát ñöôïc söï vieäc hieän taïi, thì nay seõ noùi veà ñieàu ñoù. Coù chuùng sinh laø ngöôøi giaûm nhieàu kieát söû, coù ngöôøi khoâng coøn nghieäp chöôùng, coù ngöôøi xa lìa taùm naïn, coù ngöôøi coù theå thöïc haønh phaùp saâu xa, coù ngöôøi coù naêng löïc thaønh töïu chaùnh phaùp, maø Phaät khoâng bieát

ñöôïc. Phaät thaønh ñaïo roài, ban ñaàu muoán thuyeát phaùp, naûy sinh nghi ngôø nhö vaäy: Ta ñaõ ñaït ñöôïc giaùo hoùa raát saâu xa, meânh moâng thaêm thaúm, vi dieäu tòch dieät, khoù bieát khoù hieåu voâ cuøng chæ coù ngöôøi trí môùi coù theå bieát ñöôïc beân trong, chuùng sinh theá gian tham ñaém moïi chuyeän cuûa cuoäc ñôøi, trong theá gian naøy maø ñoaïn tröø taát caû phieàn naõo-dieät heát aùi duïc-chaùn ngaùn lìa xa laø ñieàu khoù thaáy baäc nhaát, neáu Ta thuyeát phaùp maø chuùng sinh khoâng hieåu, thì chæ töï laøm vaát vaû cho mình maø thoâi. Naûy sinh nghi ngôø nhö vaäy, maø thaät söï chuùng sinh thì coù ngöôøi giaûm nhieàu kieát söû, coù ngöôøi khoâng coøn nghieäp chöôùng, coù ngöôøi xa lìa taùm naïn, coù ngöôøi coù theå thöïc haønh phaùp saâu xa, coù ngöôøi coù naêng löïc thaønh töïu chaùnh phaùp, nhöng Phaät khoâng theå naøo bieát ñöôïc chuùng sinh nhö vaäy. Vì vaäy cho neân bieát raèng Phaät khoâng bieát ñöôïc söï vieäc hieän taïi. Laïi daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Xöa Ta thöïc haønh khoå haïnh, naêm Tyø- kheo cuùng döôøng, giöõ gìn giuùp ñôõ Ta, caàn phaûi ñöôïc lôïi ích tröôùc heát, nhöng nay hoï ôû nôi naøo? Daáy leân yù nieäm naøy roài, luùc aáy coù Thieân thaàn noùi cho bieát: Nay ñang ôû trong vöôøn Loäc-daõ thuoäc thaønh Ba-la-naïi. Vì vaäy cho neân bieát raèng Phaät khoâng bieát ñöôïc söï hieän taïi. Bôûi vì khoâng bieát ñöôïc söï vieäc hieån taïi, thì khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät ñaéc ñaïo roài nhaän lôøi thænh caàu thuyeát phaùp maø daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Nay Ta thuyeát phaùp thì ai laø ngöôøi neân nghe tröôùc? Töùc thì tieáp tuïc nghó raèng: Uaát-ñaàu-lam-phaát, ngöôøi naøy lôïi caên coù theå deã daøng khai ngoä. Luùc baáy giôø ngöôøi naøy ñaõ maïng chung töø tröôùc, maø Phaät laïi hoûi han tìm kieám. Luùc aáy coù Thieân thaàn noùi cho bieát raèng: Ñaõ maïng chung töø hoâm qua. Phaät laïi tö duy chuyeån taâm muoán ñoä cho A-la-la. Thieân thaàn laïi thöa raèng: Ngöôøi naøy cheát ñaõ baûy ngaøy. Neáu Phaät laø ngöôøi Nhaát thieát trí thì tröôùc tieân phaûi bieát nhöõng ngöôøi naøy ñaõ maïng chung, nhöng thaät söï thì khoâng bieát. Bôûi vì khoâng bieát söï vieäc quaù khöù, cho neân khoâng goïi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Ngöôøi Nhaát thieát trí theo phaùp caàn phaûi ñoä thì coù theå ñoä, khoâng ñaùng ñoä thì gaùc laïi. Laïi nöõa, Phaät coù lôøi noùi hoaøi nghi khaép moïi nôi, nhö thaønh Ba- lieân-phaát,

söï coá naøy seõ huûy hoaïi vì ba nhaân duyeân, hoaëc laø nöôùc-hoaëc laø löûa, hoaëc laø ngöôøi beân trong aâm möu vôùi ngöôøi beân ngoaøi. Neáu Phaät laø ngöôøi Nhaát thieát trí thì khoâng neân coù lôøi noùi trong söï nghi hoaëc. Vì vaäy bieát raèng khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät hoûi Tyø-kheo: Caùc oâng taäp trung laïi ñeå noùi ñeán söï vieäc gì? Nhöõng caâu hoûi nhö vaäy, neáu laø ngöôøi Nhaát thieát trí thì khoâng

caàn phaûi hoûi nhöõng ñieàu nhö vaäy. Bôûi vì hoûi ngöôøi khaùc cho neân khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, Phaät töï khen mình maø cheâ bai ngöôøi khaùc. Nhö trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo A-nan: Chæ moät mình Ta laø ngöôøi baäc nhaát, khoâng coù ai saùnh baèng, khoâng coù ai ngang haøng vôùi Ta”. Phaät laïi baûo vôùi caùc Tyø-kheo: Nhöõng haïng Ni-kieàn-töû laø ngöôøi xaáu xa teä haïi, thaønh töïu naêm phaùp taø nhöõng haïng Ni-kieàn-töû khoâng coù tín taâm, voâ taøm-voâ quyù, ít hoïc- löôøi nhaùc, keùm suy nghó-trí caïn côït. Coøn noùi Phaïm chí. Ni-kieàn-töû vaø ñeä töû cuûa caùc ngoaïi ñaïo cuøng vôùi nhöõng söï vieäc khoâng thích hôïp. Neáu töï khen ngôïi mình maø cheâ bai ngöôøi khaùc, thì ngöôøi theá gian haõy coøn hoå theïn, huoáng gì laø ngöôøi Nhaát thieát trí? Vì coù ñieàu naøy cho neân khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, kinh Phaät thì tröôùc-sau traùi ngöôïc nhau. Nhö trong kinh noùi: “Naøy caùc Tyø-kheo! Ta môùi ñaéc ñaïo”. Laïi noùi: Ta ñöôïc ñaéc ñaïo töø Chö Phaät quaù khöù. Ngöôøi coù trí ôû theá gian haõy coøn traùnh xa söï traùi ngöôïc nhau ñoái vôùi tröôùc-sau, huoáng gì laø ngöôøi Nhaát thieát trí xuaát gia maø laïi phaùt sinh traùi ngöôïc nhau ö? Bôûi vì tröôùc-sau traùi ngöôïc nhau, cho neân bieát raèng khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Vì vaäy oâng noùi Kim cang Tam muoäi chæ rieâng ngöôøi Nhaát thieát trí môùi ñaït ñöôïc thì ñieàu naøy khoâng ñuùng. Bôûi vì khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí, cho neân Tam muoäi Nhaát thieát trí cuõng khoâng thaønh töïu. Ñaùp: OÂng ñöøng noùi nhö vaäy, Phaät thaät söï laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Taïi vì sao? Bôûi vì taát caû caùc phaùp coù naêm taïng phaùp, ñoù goïi laø phaùp quaù khöù, phaùp vò lai, phaùp hieän taïi, phaùp ra khoûi ba ñôøi vaø phaùp khoâng theå dieãn taû. Chæ coù Phaät ñuùng nhö thaät bieát roõ taát caû phaùp naøo. Nhö oâng vaën hoûi tröôùc ñaây laø phaùp bieát ñöôïc voâ löôïng voâ bieân cho neân khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí, nay toâi seõ traû lôøi. Neáu phaùp bieát ñöôïc laø voâ löôïng voâ bieân, thì trí cuõng voâ löôïng voâ bieân, duøng trí voâ löôïng voâ bieân bieát roõ phaùp voâ löôïng voâ bieân thì khoâng coù gì sai laàm. Neáu cho raèng söï nhaän bieát naøy cuõng phaûi duøng trí ñeå nhaän bieát trí nhö ngöôøi theá gian noùi: Toâi laø ngöôøi trí, toâi laø ngöôøi khoâng coù trí, toâi laø ngöôøi trí caïn côït, toâi laø ngöôøi trí saâu xa. Vì nhaân duyeân naøy maø duøng trí ñeå nhaän bieát bôûi vì nhaän bieát thì khoâng coù gì vöôït qua ñöôïc, khoâng coù gì cuøng taän. Nhö duøng trí hieän taïi nhaän bieát trí quaù khöù, thì bieát heát taát caû caùc phaùp khoâng coøn gì soùt laïi. Laïi nöõa, nhö ngöôøi ñeám toaøn thaân cuûa ngöôøi khaùc laø möôøi, thì söï nhaän bieát cuõng nhö vaäy. Töï bieát mình cuõng bieát ngöôøi khaùc thì khoâng coù gì sai laàm. Nhö ngoïn ñeøn töï soi saùng maø cuõng soi saùng vaät khaùc. Nhö oâng ñaõ noùi taäp hôïp traêm ngaøn vaïn

öùc ngöôøi trí, haõy coøn khoâng

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 285

theå naøo bieát heát taát caû caùc phaùp, huoáng gì laø moät ngöôøi maø bieát ñöôïc, ñieàu naøy khoâng ñuùng. Taïi vì sao? Bôûi vì ngöôøi coù ñaày ñuû trí tueä thì coù naêng löïc nhaän bieát nhieàu söï vieäc, tuy raèng raát nhieàu ngöôøi nhöng khoâng coù trí tueä thì khoâng theå naøo coù söï nhaän bieát. Nhö traêm ngaøn ngöôøi muø khoâng coù ai chòu laøm ngöôøi daãn ñöôøng, moät ngöôøi coù maét saùng coù theå ñaûm nhaän laøm ngöôøi daãn ñöôøng ñöôïc. Vì vaäy oâng laáy moät ngöôøi ñeå vaën hoûi, tuy laø nhieàu trí nhöng ñoái vôùi Phaät thì khoâng coù trí, ñieàu naøy khoâng ñuùng. OÂng cho raèng Phaät khoâng noùi caùc kinh saùch khaùc nhö Vi-ñaø..., cho neân khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí, nay seõ traû lôøi. Trong kinh Vi-ñaø khoâng coù phaùp tòch dieät thanh tònh, chæ coù caùc loaïi söï vieäc hyù luaän taø vaïy, Chö Phaät ñaõ thuyeát kinh phaùp ñeàu laø phaùp tòch dieät thanh tònh. Phaät tuy bieát caùc kinh nhö Vi-ñaø..., nhöng nhöõng loaïi aáy khoâng coù theå laøm cho con ngöôøi ñaït ñöôïc söï tòch dieät thanh tònh, vì vaäy khoâng noùi ñeán. Hoûi: Trong kinh Vi-ñaø cuõng coù noùi ñeán giaûi thoaùt tòch dieät thanh tònh, theá gian tröôùc kia ñeàu u aùm, cuõng khoâng coù gì caû, ban ñaàu coù ngöôøi to lôùn xuaát hieän nhö maët trôøi, neáu coù ngöôøi troâng thaáy thì ñöôïc khoûi naïn cheát choùc. Laïi coù ñaïo khaùc cuõng noùi: Thaân ngöôøi nhoû thì thaàn ngaõ nhoû, thaân ngöôøi lôùn thì thaàn ngaõ lôùn. Thaân laø ngoâi nhaø maø thaàn ngaõ thöôøng ôû trong ñoù, neáu duøng trí tueä côûi boû thoâng suoát söï troùi buoäc cuûa thaàn ngaõ thì ñöôïc giaûi thoaùt. Vì vaäy cho neân bieát raèng trong kinh Vi-ñaø coù giaûi thoaùt tòch dieät. Ñaùp: Khoâng coù söï vieäc naøy. Taïi vì sao? Bôûi vì trong kinh vi-ñaø coù boán thöù ñieân ñaûo. Theá gian voâ thöôøng maø noùi laø coù moät theá gian thöôøng coøn; nhö noùi moät laàn laøm ñeàn thôø thieân thaàn thì ñoïa laïc, tieáp tuïc laøm cuõng bò ñoïa laïc, laøm laàn thöù ba thì khoâng ñoïa laïc. Ñoù laø Thöôøng ñieân ñaûo trong voâ thöôøng. Theá gian ñau khoå maø noùi coù nôi thöôøng vui söôùng, ñoù laø vui söôùng ñieân ñaûo trong ñau khoå. Laïi noùi thaàn ngaõ chuyeån ñoåi laøm con, nguyeän laøm cho soáng thoï traêm tuoåi; con laø thaân khaùc so noùi laø Ngaõ? Ñoù laø Ngaõ ñieân ñaûo trong voâ ngaõ. Noùi thaân thanh tònh baäc nhaát khoâng gì saùnh ñöôïc, vaøng baïc chaâu baùu khoâng coù gì saùnh kòp vôùi thaân. Ñoù goïi laø Tònh ñieân ñaûo trong baát tònh. Ñieân ñaûo thì khoâng chaân thaät, khoâng chaân thaät thì laøm sao coù tòch dieät vì vaäy trong kinh vi-ñaø khoâng coù phaùp tòch dieät thanh tònh. Hoûi: Trong kinh Vi-ñaø noùi ngöôøi coù theå bieát ñöôïc Vi-ñaø thì ñöôïc thanh tònh an oån, taïi sao noùi laø khoâng coù phaùp tòch dieät thanh tònh? Ñaùp: Ngöôøi bieát vi-ñaø tuy noùi laø an oån nhöng khoâng phaûi laø giaûi thoaùt hoaøn toaøn, ôû trong thaân khaùc naûy sinh yù töôûng giaûi thoaùt, laø noùi ñeán nhaân cuûa coõi trôøi Tröôøng thoï, maø cho laø giaûi thoaùt. Vì vaäy trong

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 286

vi-ñaø thaät söï khoâng coù giaûi thoaùt. Laïi nöõa, trong vi-ñaø noùi sô löôïc coù ba nghóa: 1. Chuù nguyeän. 2. Ca ngôïi. 3. Phaùp taéc. Chuù nguyeän coù nghóa laø laøm

cho mình coù ñöôïc vôi con-traâu ngöïa- vaøng baïc chaâu baùu. Ca ngôïi coù nghóa laø oâng thôø thaàn löûa ñaàu ñen-coå ñoû-thaân vaøng thöôøng ôû trong naêm ñaïi cuûa chuùng sinh. Phaùp taùc coù nghóa laø ñieàu naøy neân laøm, ñieàu naøy khoâng neân laøm. Nhö baét ñaàu töø sao maõo tieáp nhaän thôø löûa, nhöng thaät söï thì chuù nguyeän-ca ngôïi vaø phaùp taéc khoâng coù gì laø giaûi thoaùt tòch dieät caû. Taïi vì sao? Bôûi vì tham ñaém thuù vui theá gian maø thaép ñeøn chuù nguyeän chöù khoâng coù trí tueä chaân thaät, khoâng ñoaïn tröø phieàn naõo thì laøm sao coù giaûi thoaùt? Hoûi: Phaùp Vi-ñaø laø phaùp ñaùng tin baäc nhaát ñaõ coù töø xöa, oâng noùi laø khoâng coù tòch dieät thanh tònh cho neân khoâng ñaùng tin, ñieàu naøy khoâng ñuùng. Taïi vì sao? Bôûi vì Phaät phaùp gaàn ñaây môùi xuaát hieän ôû theá gian, maø phaùp vi-ñaø töø xa xöa luoân luoân toàn taïi giöõa theá gian, vì vaäy phaùp xa xöa laø ñaùng tin maø phaùp môùi xuaát hieän thì khoâng ñaùng tin. OÂng noùi trong Vi-ñaø khoâng coù phaùp tòch dieät thanh tònh, ñieàu naøy khoâng ñuùng. Ñaùp: Thôøi gian khoâng ñaùng tin voâ minh xuaát hieän tröôùc, chaùnh trí xuaát hieän sau. Taø kieán xuaát hieän tröôùc, Chaùnh kieán xuaát hieän sau. Khoâng theå vì voâ minh taø kieán xuaát hieän tröôùc maø ñaùng tin, coøn Chaùnh trí-Chaùnh kieán xuaát hieän sau thì khoâng ñaùng tin. Nhö tröôùc heát phaûi laø buøn dô, sau môùi coù hoa sen; tröôùc coù beänh taät thì sau môùi coù thuoác chöûa. Nhö vaäy khoâng theå vì xuaát hieän tröôùc maø cho laø quan troïng, vì vaäy phaùp Vi-ñaø xuaát hieän tröôùc, Phaät phaùp xuaát hieän sau, noùi laø khoâng ñaùng tin ñieàu naøy khoâng ñuùng. Laïi nöõa, Chö Phaät quaù khöù nhö Phaät Ñònh Quang... ñeàu xuaát theá töø tröôùc, phaùp taéc cuûa caùc Ngaøi xuaát hieän töø xöa, phaùp vi-ñaø sau naøy môùi xuaát hieän. Neáu oâng laáy söï laâu daøi tröôùc tieân laøm quyù troïng, thì Chö Phaät vaø phaùp taéc naøy phaûi quyù troïng hôn. Hoûi: Phaùp Vi-ñaø khoâng coù theå laøm cho tòch dieät thanh tònh, vì vaäy trong Phaät phaùp khoâng noùi ñeán, neáu Phaät bieát laø khoâng theå laøm cho tòch dieät thì ñaâu caàn phaûi bieát laøm gì, neáu khoâng bieát thì khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí, caû hai ñeàu coù sai laàm. Ñaùp: OÂng noùi vaäy khoâng ñuùng. Phaät bieát tröôùc laø phaùp Vi-ñaø khoâng theå laøm cho tòch dieät thanh tònh, vì vaäy khoâng noùi ñeán cuõng khoâng tu haønh phaùp aáy. Hoûi: Neáu Phaät bieát phaùp Vi-ñaø khoâng coù lôïi ích cho neân noùi laø

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 287

khoâng tu taäp thì ñaâu caàn phaûi bieát laøm gì? Ñaùp: Ngöôøi Ñaïi trí caàn phaûi bieát roõ raøng ñaây laø Chaùnh ñaïo-laø taø ñaïo, muoán laøm cho voâ löôïng chuùng sinh vöôït qua con ñöôøng hieåm aùc maø ñi treân con ñöôøng chaân chính. Ví nhö ngöôøi daãn ñöôøng kheùo leùo phaân bieät ñöôøng cong-ñöôøng thaúng; thaät cuõng nhö vaäy, ñaõ töï mình thoaùt ra ñöôïc con ñöôøng hieåm aùc cuûa sinh giaø beänh cheát, laïi cuõng muoán laøm cho chuùng sinh thoaùt ra, cho neân kheùo leùo bieát roõ taùm Thaùnh ñaïo thaúng thaén, cuõng bieát roõ nhöõng phaùp vi-ñaø laø ñaïo lyù hieåm aùc sai laïc. Vì xa lìa aùc ñaïo taø vaïy maø thöïc haønh ñoái vôùi Chaùnh ñaïo, cho neân chæ bieát maø khoâng noùi ñeán. Gioáng nhö ngöôøi noâng daân vì thoùc luùa hoa maøu maø gieo troàng, ñeán muøa Thu chín vaøng thu hoaïch cuõng

coù ñöôïc rôm vaø luùa. Phaät cuõng nhö vaäy, vì ñaïo voâ thöôïng cho neân chòu khoù thöïc haønh tinh tieán ñaït ñöôïc quaû vò Boà ñeà, cuõng bieát nhöõng phaùp Vi-ñaø vaø caùc ngoaïi ñaïo, vì vaäy khoâng coù gì sai laàm. Nhö tröôùc ñaây oâng noùi khoâng coù ngöôøi naøo coù theå coù ñaày ñuû söï nhaän bieát veà boán Vi-ñaø, vaën hoûi ñieàu naøy khoâng ñuùng. Ngöôøi theá gian ñeàu coù khaû naêng nhôù nghó, coù ngöôøi moät ngaøy coù theå hoïc thuoäc naêm baøi keä. Coù ngöôøi hoïc thuoäc moät traêm baøi keä coù ngöôøi hoïc thuoäc hai traêm baøi keä. Neáu ngöôøi naøo moät ngaøy khoâng hoïc thuoäc möôøi baøi keä, thì cho raèng khoâng coù theå hoïc thuoäc traêm baøi keä hoaëc hôn traêm baøi keä, ñieàu naøy khoâng phaûi laø lôøi noùi chaân thaät. Caùc oâng khoâng coù theå bieát heát, cho neân lieàn noùi cuõng khoâng coù ngöôøi trí naøo heát. Neáu ngöôøi thaáy moät ngöôøi khoâng coù theå vöôït qua soâng thì noùi khoâng coù ngöôøi naøo coù theå vöôït qua soâng. Ngöôøi naøy khoâng goïi laø noùi lôøi ñuùng ñaén. Taïi vì sao? Bôûi vì töï nhieân coù ngöôøi nhieàu söùc löïc khaùc coù theå vöôït qua, ñieàu naøy cuõng nhö vaäy. Giaû söû ngöôøi khaùc khoâng coù theå bieát heát, nhöng ngöôøi Nhaát thieát trí bieát thì ñaâu coù gì sai laàm? Laïi nöõa, Tieân nhaân Tyø-sa ñeàu thuoäc laøu Vi-ñaø cuõng phaûi trôû thaønh Nhaát thieát trí, neáu coù ngöôøi thuoäc laøu taát caû vi ñaø, thì sao noùi laø khoâng coù ngöôøi Nhaát thieát trí? Neáu oâng noùi coù kinh saùch thì coù theå phaùt sinh tham duïc-saân giaän, nay toâi seõ traû lôøi. Neáu oâng muoán soáng laâu thì neân lìa xa nhaân duyeân cheát choùc. Phaät cuõng nhö vaäy, muoán ñoaïn tröø taát caû tham duïc-saân giaän cuûa chuùng sinh, thì caàn phaûi nhaân duyeân cuûa tham duïc-saân giaän. Laïi nöõa, nhö oâng ñaõ noùi, coù theå bieát kinh saùch laø phaùt sinh tham duïc-saân giaän thì coù ngöôøi tham duïc-saân giaän nhieàu hôn, ñieàu naøy laø voâ lyù. Phaät tuy bieát laø khoâng caàn duøng-khoâng thöïc haønh nhöng khoâng coù gì sai laàm. Nhö ngöôøi bieát nhaân duyeân cuûa caùi cheát thì khoâng cheát, neáu gaây ra nhaân duyeân cuûa caùi cheát thì phaûi cheát, ñieàu naøy cuõng nhö vaäy. Neáu oâng noùi

khoâng bieát söï vieäc vò lai cho neân khoâng goïi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Nay toâi seõ traû lôøi. Ñieàu naøy thì vaën hoûi khoâng ñuùng. Chuùng ta cuõng bieát coù vaën hoûi veà ngöôøi Nhaát thieát trí, nhö trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: Phaøm phu khoâng coù trí thì coù ba töôùng, ñoù laø ñieàu khoâng neân suy nghó maø suy nghó, ñieàu khoâng neân noùi ra maø noùi ra, ñieàu khoâng neân laøm maø cöù laøm. Vì vaäy ñeàu ñaõ noùi toång quaùt cho caùc oâng. Phaøm phu ñôøi vò lai ñeàu ôû trong ba tröôøng hôïp ñoù, cho neân khoâng caàn phaûi phaân bieät noùi roõ veà nhöõng danh töï cuûa noù”. Neáu cho raèng Phaät bieát coù vaën hoûi maø khoâng traû lôøi tröôùc thì cuõng khoâng caàn ñeán ñieàu naøy. Nay trong boán chuùng hieän taïi cuõng coù ngöôøi kheùo leùo ñoaïn heát nghi ngôø thaéc maéc, nay cuõng coù ngöôøi coù theå phaù boû moïi caâu hoûi vaën veïo, thì ñaâu caàn phaûi traû lôøi tröôùc. Nhö oâng hoâm nay ñang thaáy trong caùc Tyø-kheo coù ngöôøi coù theå phaù tan Baø-la-moân, vì vaäy khoâng caàn phaûi traû lôøi tröôùc. Vaû laïi luùc tröôùc cuõng coù traû lôøi, phaân taùn ôû trong caùc kinh, ngöôøi khoâng coù theå

bieát ñaày ñuû veà Phaät phaùp, cho neân khoâng bieát naèm nôi naøo. Neáu noùi ñeán söï vieäc cho pheùp Ñieàu-ñaït xuaát gia, thì nay toâi seõ traû lôøi. Noùi laø cho pheùp Ñieàu-ñaït xuaát gia thì khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí, noùi nhö vaäy khoâng ñuùng, bôûi vì Ñieàu-ñaït xuaát gia khoâng phaûi laø Phaät hoùa ñoä. Hoûi: Neáu ngöôøi khaùc hoùa ñoä thì Phaät vì sao laïi cho pheùp? Ñaùp: Thieän aùc ñeàu coù thôøi gian, khoâng nhaát ñònh xuaát gia maø aùc. Sau khi Ñieàu-ñaït xuaát gia coù caùc coâng ñöùc trì giôùi, vì vaäy xuaát gia khoâng coù gì sai laàm. Laïi nöõa, Ñieàu-ñaït ôû trong möôøi hai naêm trì giôùi thanh tònh, tuïng saùu vaïn taïng phaùp. Quaû baùo naøy trong ñôøi vò lai khoâng troáng roãng maø chaéc chaén laø coù lôïi ích. OÂng noùi Ñieàu-ñaït baén teân xoâ ñaù, nay toâi seõ noùi. Chö Phaät thaønh töïu phaùp khoâng saùt sanh, cho neân taát caû theá gian khoâng coù ai coù theå ñoaït maát maïng soáng cuûa Phaät. Hoûi: neáu thaønh töïu phaùp khoâng saùt sinh, thì taïi sao ñaù baén tung toùe maø ñeán laøm toån thöông? Ñaùp: Phaät ôû ñôøi tröôùc gieo nghieäp huûy hoaïi thaân thì quaû baùo nhaát ñònh phaûi nhaän laáy, chæ roõ nghieäp baùo cuûa chuùng sinh khoâng theå rôøi boû, cho neân hieän taïi nhaän chòu, vì vaäy töï nhieân maø ñeán. OÂng noùi söï coá cuûa coâ Chieân-giaø, Phaät khoâng noùi tröôùc, thì nay toâi traû lôøi. Bôûi vì coâ Chieân- giaø coá yù gieøm pha Phaät, khoâng theå naøo huûy hoaïi ñöôïc nhaân duyeân cuûa ngöôøi Nhaát thieát trí. Neáu Phaät noùi tröôùc laø coâ Chieân-giaø seõ ñeán phæ baùng Ta, thì coâ Chieân-giaø seõ khoâng ñeán. Laïi nöõa, bôûi vì nhaân duyeân nghieäp toäi phæ baùng ngöôøi khaùc ôû ñôøi tröôùc cuûa Phaät, nay nhaát ñònh phaûi nhaän chòu.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 10 289

OÂng noùi vì sao Phaät khoâng ngaên chaën söï coá Toân-ñaø-lôïi ñi vaøo tinh xaù Kyø-hoaøn, nay toâi seõ traû lôøi. Söï coá naøy khoâng theå naøo huûy hoaïi ñöôïc nhaân duyeân cuûa ngöôøi Nhaát thieát trí. Phaät khoâng coù söùc löïc khieán cho taát caû chuùng sinh ñeàu laøm ngöôøi vui söôùng. Vaû laïi, Chö Phaät xa rôøi taát caû moïi ñieàu tranh caõi, khoâng töï ñeà cao mình, khoâng chaáp töôùng trì giôùi, vì vaäy cho neân khoâng ngaên chaën. Laïi nöõa, bôûi vì nghieäp ñôøi tröôùc cuûa Phaät ñaõ chín muoài, nhaát ñònh phaûi nhaän chòu phæ baùng suoát baûy ngaøy. Vaû laïi, chuùng sinh thaáy Phaät nghe phæ baùng maø khoâng buoàn-ñöôïc ca ngôïi maø khoâng vui, cho neân phaùt taâm ñaïo voâ thöôïng, daáy leân lôøi nguyeän nhö vaäy: Chuùng con cuõng seõ ñaït ñöôïc taâm thanh tònh nhö vaäy. Vì vaäy khoâng coù gì sai laàm. Tröôùc ñaây oâng noùi Phaät ñi vaøo thoân xoùm Baø-la-moân khaát thöïc maø oâm baùt khoâng ñi xa thì khoâng phaûi laø ngöôøi Nhaát thieát trí. Nay toâi seõ traû lôøi. Phaät khoâng vì côm aên maø tröôùc tieân phaûi quaùn xeùt taâm ngöôøi, ñi vaøo thoân xoùm roài thì ma quaân laøm thay ñoåi yù nieäm cuûa hoï. Hoûi: Söï vieäc naøy Phaät neân bieát tröôùc, Ta ñi vaøo thoân xoùm thì ma quaân seõ laøm thay ñoåi taâm ngöôøi. Ñaùp: Phaät cuõng bieát tröôùc söï vieäc naøy, nhöng vì lôïi ích to lôùn cuûa chuùng sinh, Chö Phaät khoâng chæ vì tieáp nhaän thöùc aên cuûa ngöôøi, maø coøn laøm lôïi ích ñoä thoaùt cho chuùng sinh, coù ngöôøi duøng taâm thanh tònh chaøo ñoùn, leã laïy cung kính, chieâm ngöôõng dung nhan töø hoøa. Ñaây ñeàu laø lôïi ích to lôùn chöù ñaâu phaûi vì aên uoáng. Duøng ñuû loaïi phöông tieän laøm lôïi

ích cho chuùng sinh, chöù khoâng phaûi ñi vaøo thoân xoùn moät caùch troáng roãng. OÂng noùi Phaät bò voi say ñoùn ñöôøng, nay toâi seõ traû lôøi. Phaät tuy bieát söï vieäc naøy, nhöng bôûi vì nhaân duyeân cho neân ñi ñeán ñeå voi say naøy chaéc chaén seõ ñöôïc hoùa ñoä. Vaû laïi, coù theå ngaên ñöôïc nghieäp toäi laøm haïi Phaät cuûa noù. Laïi nöõa, con voi naøy thaân nhö nuùi ñen, moïi ngöôøi thaáy nhö nuùi ñen, moïi ngöôøi thaáy noù cuùi ñaàu laïy Phaät ñeàu khôûi taâm cung kính. Vì nhaân duyeân naøy cho neân Phaät coá yù ñi ñeán choã noù. Laïi nöõa, Phaät ñi ñeán choã con voi naøy khoâng coù gì sai laàm, neáu coù söï coá xaáu xaûy ra thì coù theå vaën hoûi veà Tuøy-lan-nhaõ, laø nhaän chòu quaû baùo cuûa nghieäp ñôøi tröôùc nhö vaäy. OÂng noùi nhaän Tu-nieát-xoa-ña-la laøm ñeä töû, thì nay toâi seõ noùi. Thaân mieäng yù vaø maïng soáng cuûa Phaät khoâng caàn phaûi baûo veä, khoâng coù gì sôï haõi cho neân ñoàng yù nhaän laøm ñeä töû. Laïi nöõa, ngöôøi naøy luoân luoân gaàn guõi Phaät cho neân ñöôïc thaáy caùc loaïi thaàn löïc to lôùn, thaáy chö Thieân-long, Daï-xoa, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la..., vaø caùc vò vua ñeán cuùng döôøng Phaät, thöa hoûi ñuû loaïi veà phaùp quan troïng raát saâu xa, taâm ñöôïc thanh tònh. Nhôø taâm

thanh tònh cho neân caûm ñöôïc nhaân duyeân lôïi ích. Vì vaäy tuy laø ngöôøi aùc nhöng Phaät ñoàng yù nhaän laøm ñeä töû. Hoûi: Ngöôøi naøy phaùt sinh nhieàu taâm aùc ñoái vôùi Phaät, vì vaäy khoâng neân nhaän laøm ñeä töû môùi phaûi. Ñaùp: Neáu khoâng nhaän laøm ñeä töû thì ngöôøi naøy cuõng phaùt sinh taâm aùc, vì vaäy nhaän laøm ñeä töû naøo coù gì sai laàm? OÂng noùi tröôùc luùc chöa gaây ra toäi loãi taïi sao khoâng cheá giôùi? Nay toâi seõ traû lôøi. Tröôùc khi Phaät kieát giôùi, thuyeát veà taùm Thaùnh ñaïo laø Chaùnh kieán-Chaùnh tö duy- Chaùnh ngöõ-Chaùnh nghieäp-Chaùnh maïng-Chaùnh tinh tieán-Chaùnh nieäm vaø Chaùnh ñònh, noùi ñaây laø con ñöôøng ñeán Nieát baøn, ñaõ noùi ñuû taát caû caùc giôùi trong ñoù. Laïi nöõa, Phaät thuyeát veà ba Hoïc, ñoù laø kheùo hoïc veà Giôùi, kheùo hoïc veà Taâm, kheùo hoïc veà Tueä, neân bieát laø ñaõ noùi ñaày ñuû taát caû caùc giôùi. Laïi nöõa, Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: Taát caû ñieàu aùc nhaát ñònh khoâng neân laøm; ñaây khoâng phaûi laø kieát giôùi tröôùc hay sao? Laïi nöõa, Phaät thuyeát veà möôøi thieän ñaïo, laø xa rôøi saùt sinh-troäm caép-daâm duïc-noùi hai löôõi-noùi thoâ aùc-noùi doái-noùi theâu deät-tham danh-saân giaän vaø taø kieán, khoâng phaûi laø kieát giôùi tröôùc hay sao? Trong möôøi hai naêm tröôùc tieân, Phaät thuyeát moät baøi keä laøm phaùp Boà taùt, ñoù laø: Ñöøng laøm taát caû nhöõng ñieàu aùc, haõy laøm taát caû caùc ñieàu thieän, töï giöõ gìn taâm yù thanh tònh, ñoù laø lôøi Chö Phaät daïy baûo. Vì vaäy cho neân bieát raèng tröôùc tieân ñaõ kieát giôùi roài. Laïi nöõa, Phaät thuyeát veà nhöõng nhaân duyeân aùc nhoû beù cuõng caàn phaûi rôøi xa. Nhö noùi: Xa lìa nhöõng aùc haønh cuûa thaân, Xa lìa nhöõng aùc haønh cuûa mieäng, Xa lìa nhöõng aùc haønh cuûa yù, Nhöõng aùc haønh khaùc ñeàu xa lìa. Noùi nhö vaäy thì neân bieát raèng tröôùc tieân ñaõ kieát giôùi roài. Laïi nöõa, tröôùc ñoù Phaät ñaõ thuyeát veà caùc phaùp giöõ gìn. Nhö noùi: Giöõ gìn thaân laø toát laønh thay, Luoân giöõ gìn mieäng cuõng toát laønh, Giöõ gìn yù laø toát laønh thay, Giöõ gìn taát caû cuõng toát laønh. Tyø-kheo luoân giöõ gìn taát caû, Ñöôïc xa lìa moïi noãi khoå

ñau. Noùi nhö vaäy thì neân bieát raèng tröôùc tieân ñaõ kieát giôùi roài. Laïi nöõa, tröôùc ñoù Phaät ñaõ thuyeát veà töôùng thieän. Nhö noùi: Tay chaân ñöøng vi phaïm böøa baõi, Ít noùi vaø caån thaän haønh vi,

Neân vui vôùi yù giöõ theo Ñònh, Ñoù goïi laø thöïc söï Tyø-kheo. Noùi nhö vaäy thì neân bieát raèng tröôùc tieân ñaõ kieát giôùi roài. Laïi nöõa, noùi veà phaùp cuûa Sa-moân, neân bieát raèng tröôùc tieân ñaõ kieát giôùi roài. Sa moân coù boán phaùp: 1. Ñoái vôùi saân giaän khoâng traû thuø. 2. Ñoái vôùi maéng nhieác khoâng noùi gì. 3. Roi gaäy ñaùnh ñaäp coù theå chaáp nhaän. 4. Ngöôøi laøm haïi maø vaãn nhaãn nhòn bình thöôøng. Laïi nöõa, Phaät thuyeát veà boán Nieäm xöù laø quaùn thaân-quaùn thoï-quaùn taâm vaø quaùn phaùp, voán laø truù xöù cuûa ñaïo cuûa Nieát baøn. Neân bieát raèng tröôùc tieân ñaõ kieát giôùi roài. Neáu laø ñieàu aùc beù nhoû thì haõy coøn khoâng chaáp nhaän, huoáng hoà aùc nghieäp cuûa thaân mieäng hay sao? Nhöõng nhaân duyeân nhö vaäy, neân bieát raèng tröôùc tieân ñaõ kieát giôùi roài. Nhö vò vua thieát laäp phaùp taéc, khoâng cho pheùp laøm ñieàu aùc, sau ñoù coù ngöôøi vi phaïm thì tuøy theo söï vieäc naëng nheï maø xöû, gaây ra toäi loãi nhö vaäy thì phaûi tröøng trò nhö vaäy. Phaät cuõng nhö vaäy, tröôùc tieân noùi toång quaùt veà giôùi, sau naøy coù ngöôøi vi phaïm thì noùi veà töôùng cuûa toäi aáy, nhö coù ngöôøi laøm ñieàu aùc thì daïy cho hoï caùch saùm hoái, gaây ra toäi loãi nhö vaäy thì neân saùm hoái nhö vaäy, khoâng ñöôïc xua ñuoâi-gaït boû hoaëc khoâng cö truù vôùi nhau… Söï vieäc nhö vaäy ñaõ xaûy ra, sau môùi kieát giôùi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.